`
ބިލު ނަންބަރު 72/2014
ބައެއް ޤާނޫނުތައް އިޞްލާޙުކުރުމުގެ ބިލު 7102
1. މިއީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/0212)ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުޞޫލުން ހިންގުމުގެ
ޤާނޫނު(އާއި އެ ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދުތަކާ ތަޢާރުޟުވާ ޤާނޫނުތައް އިޞްލާޙުކުރުމުގެ ޤާނޫނެވެ . މި ޤާނޫނަށް
ޢަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، މި ޤާނޫނުގެ 0 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 7 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި
މާއްދާތަކުގައި ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނުތަކުގެ މާއްދާތައް އިޞްލާޙުވީއެވެ.
0. ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/77 (ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުން މަނާ ތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 0 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)
އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކޮށް، އެ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ފަހަތަށް އެ މާއްދާގެ (ޅ) ގެ ގޮތުގައި އަންނަނިވި
ގޮތަށް އަކުރެއް އިތުރުކުރުން.
ފެނިއްޖެނަމަ ނުވަތަ 0. (ބ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްޗެއް، އޮޔާދަނިކޮށް، ނުވަތަ
ހޮވައިފިނަމަ ޢަމަލުކުރަންވީ
ލަނގުވެފައި ވަނިކޮށް، ނުވަތަ އެ އެއްޗެއްގެ ވެރިފަރާތް ނުވަތަ އެ
ގޮތް
އެއްޗެއް ގެންގުޅޭ ފަރާތް ނޭނގޭފަދަ ގޮތެއްގައި ވަނިކޮށް، ނުވަތަ ހުއްދަ
ލިބިފައިނުވާ ފަރާތަކުން އެ އެއްޗެއް ގެންގުޅެނިކޮށް ނުވަތަ
ބަހައްޓާފައިވަނިކޮށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެ ފެނުނު މީހަކު، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް
ސަރވިސްއަށް ލަސްނުކޮށް އެކަން އަންގަންވާނެއެވެ. އަދި އެފަދަ އެއްޗެއް
މީހަކު ހޮވައިފިނަމަ، އެ އެއްޗެއް ހޮވި މީހަކު ލަސްނުކޮށް އަންނަނިވި
ގޮތުގެމަތިން ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.
(1) މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއާ ޙަވާލުކުރުން؛ ނުވަތަ
1

(0) އެ އެއްޗެއް ފެނުނީ، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ މަރުކަޒެއް
ޤާއިމުވެފައިނެތް ރަށެއްގައިނަމަ، އެ ރަށުގައިވާ ޕޮލިސް
ސްޓޭޝަނާ ނުވަތަ ޕޮލިސް ޕޯސްޓާ ނުވަތަ އެ ރަށެއް ނިސްބަތްވާ
ރަށު ކައުންސިލަކާ ނުވަތަ ސިޓީ ކައުންސިލަކާ ޙަވާލުކުރުން.
(ޅ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހޮވާ އެއްޗަކީ ހަނގުރާމަމަތީ
ހަތިޔާރެއް ނުވަތަ އެފަދަ އެއްޗެއްކަމަށް ބެލެވޭ އެއްޗެއްނަމަ، މޯލްޑިވްސް
ނޭޝަނަލް ޑިފެންސް ފޯސްއަށް ލަސްނުކޮށް އެކަން އަންގަންވާނެއެވެ.
3. ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/69)ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަ ނޑުގެ ސަރަޙައްދުގެ ތެރެޔަށް ފެތޭ އުޅަނދުތަކާއި އުރޭ
އުޅަނދުތަކާ ބެހޭ ޤާނޫނު(ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ)ހ(އާއި)ށ(، އަދި 3 ވަނަ މާއްދާގެ)ހ(އާއި އެ
މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ފެތި ފައިވާ ނުވަތަ އުރިފައިވާ 0. (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަ ނޑުގެ ސަރަޙައްދުގެ އެއްވެސް ތަނަކަށް ފެތިފައިވާ
އުޅަނދެއް ފެނިއްޖެނަމަ
ނުވަތަ އުރިފައިވާ އުޅަނދެއް ފެނިއްޖެނަމަ، އެ އުޅަނދެއް ފެނުނު
ޢަމަލުކުރަންވީ ގޮތް
ފަރާތަކުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަނަށް،
ނުވަތަ އެންމެ ކައިރީގައިވާ ރަށު ކައުންސިލަށް ނުވަތަ ސިޓީ
ކައުންސިލަށް ވަގުތުން އެކަން އަންގަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ އުޅަނދަކާބެހޭ މަޢުލޫމާތު
މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަނަށް ލިބުމުން، އެ
މިނިސްޓްރީން ލަސްނުކޮށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ޑިފެންސް އެންޑް ނޭޝަނަލް
ސެކިއުރިޓީއަށާއި އެންވަޔަރަން މަންޓަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީއަށް އެ
މަޢުލޫމާތު ދޭންވާނެއެވެ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަ ނޑުގެ ސަރަޙައްދުގެ
އެއްވެސް ތަނަކަށް ފެތިފައިވާ ނުވަތަ އުރިފައިވާ އުޅަނދަކާބެހޭ މަޢުލޫމާތު
ރަށު ކައުންސިލަކަށް ނުވަތަ ސިޓީ ކައުންސިލަކަށް ލިބިއްޖެނަމަ، އެ
ކައުންސިލަކުން ލަސްނުކޮށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް
2

ކޮމިއުނިކޭޝަނަށާއި، އެންވަޔަރަންމަންޓަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެ ޖެންސީއާއި
މިނިސްޓްރީ އޮފް ޑިފެންސް އެންޑް ނޭޝަނަލް ސެކިއުރިޓީއަށް އެ
މަޢުލޫމާތު ދޭންވާނެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދަށް 3. (ހ) މި މާއްދާގެ (ނ) އިން އިސްތިސްނާކޮށްފައިވާ އުޅަނދުތައް ފިޔަވައި
އުޅަނދެއް ފެތިއްޖެނަމަ ނުވަތަ
އެހެން އުޅަނދެއް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަ ނޑުގެ ސަރަޙައްދުގެ ތެރެއިން
އުރިއްޖެނަމަ އެ އުޅަނދަކާބެހޭ
މަޢުލޫމާތުދިނުން އެއްވެސް ތަނަކަށް ފެތިއްޖެނަމަ، ނުވަތަ އުރިއްޖެނަމަ ، އެ އުޅަނދެއްގެ
ވެރިފަރާތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަން،
ނުވަތަ އެންމެ ކައިރީގައިވާ ރަށު ކައުންސިލަކަށް ނުވަތަ ސިޓީ
ކައުންސިލަކަށް، ތިރީގައިވާ މަޢުލޫމާތު ވީހާ އަވަހަކަށް ދޭންވާނެއެވެ. އަދި
މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަން ނުވަތަ
ކައުންސިލަކުން ލަސްނުކޮށް އެ މަޢުލޫމާތު އެންވަޔަރަންމަންޓަލް
ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީއަށް އަންގަންވާނެއެވެ.
(ނ))3(ރަށްރަށުގެ ފަޅުތެރެއަށާއި ނެރު މައްޗަށް ފެތުމުން ނުވަތަ
އުރުމުން، ތިމާވެށްޓަށް ގެއްލުމެއް ލިބިދޭފަދަ އެއްޗެއް އެ
އުޅަނދަކުން ފަޅުތެރެއަށް އެޅުމަކާ ނުލައި، އެ ރަށެއް ނުވަތަ
ސިޓީއެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލުން ކަ ނޑައަޅާ މުއްދަތެއްގެ
ތެރޭގައި ފުންކުރާ ނުވަތަ ނަގާ އުޅަނދު.
2. ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/69 (ލަނގުވާ ތަކެއްޗާއި ހޮވާ ތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި
(ށ)، އަދި 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ކަނޑުން ލަނގުވާ 3. (ހ) ކަ ނޑުގައި އުފެދޭ ތަކެތި ފިޔަވައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަ ނޑުން ލަނގުވާ
ތަކެއްޗާމެދު ޢަމަލުކުރަންވީގޮތް
އެއްވެސް އެއްޗެއް ފެނިއްޖެނަމަ މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް
ޓްރެޜަރީއަށް ނުވަތަ އެންމެ ކައިރީގައި ހުރި ރަށު ކައުންސިލަކަށް ނުވަތަ
ސިޓީ ކައުންސިލަކަށް އެ އެއްޗެއް ފެނުނު ފަރާތަކުން ލަސްނުކޮށް
އަންގަންވާނެއެވެ.
3

(ށ) ކަ ނޑުގައި އުފެދޭ ތަކެތި ފިޔަވައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަ ނޑުން އެއްވެސް
އެއްޗެއް ހޮވައިފިނަމަ ، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީއަށް
ނުވަތަ އެންމެ ކައިރި ރަށު ކައުންސިލަކަށް ނުވަތަ ސިޓީ ކައުންސިލަކަށް
އެކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ލަސްނުކޮށް އަންގަންވާނެއެވެ. އަދި އެފަދައިން ހޮވި
އެއްޗެއް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން
މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީއާ ނުވަތަ އެ މިނިސްޓްރީން
ކަ ނޑައަޅާ ފަރާތަކާ ޙަވާލުކުރަންވާނެއެވެ. ހޮވާތަކެތީގެ ތެރެއިން އެ
އެއްޗަކީ ކޮން އެއްޗެއްކަން ނޭނގޭ އެއްޗެއްސާއި ނުރައްކާތެރި އެއްޗެހީގެ
މަޢުލޫމާތު ލަސްނުކޮށް މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ޑިފެންސް ފޯސްއަށް ނުވަތަ
މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއަށް އަންގަންވާނެއެވެ.
ކަނޑުގައި އުފެދޭ ތަކެތި 4. (ހ) ކަ ނޑުގައި އުފެދޭ އެއްޗެއް ރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދުގެ ތެރެއިން ހޮވައިފި
ހޮވުން
މީހަކު ލަސްނުކޮށް އެކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް
އެންޑް ޓްރެޜަރީއަށް ، ނުވަތަ އެންމެ ކައިރި ރަށު ކައުންސިލަކަށް ނުވަތަ
ސިޓީ ކައުންސިލަކަށް އަންގަންވާނެއެވެ.
5. ޤާނޫނު ނަންބަރު 71/69 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަޅުރަށްރަށާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 2 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް
އިޞްލާޙުކުރުން.
ފަޅުރަށްރަށުން 7. (ހ) ވަރުވާއަށް ލިޔެދީފައިވާ ފަޅުރަށަކުން ލަކުޑި ކަ ނޑަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ
ލަކުޑި ކެނޑުން
ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް
އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރުން ދޭ ލަކުޑި ސިޓީއަކަށް، އަތޮޅު ކައުންސިލަކުން
ފޮނުވާ މީހަކާއި، އެ ރަށެއް ލިޔުއްވައިގެން އުޅޭ ނުވަތަ ޙަވާލުވެގެން ހުރި
ފަރާތެއްގެ، ނުވަތަ އެ ފަރާތުން ފޮނުވާ މީހެއްގެ ހާޒިރުގައެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ލަކުޑި ކަ ނޑަންވާނީ
ތިމާވެށި ޙިމާޔަތްކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ޢަމަލުކުރެވޭ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުތަކާ
އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
4

9. ޤާނޫނު ނަންބަރު 21/69 (މީހުންއުޅޭ ރަށްރަށުގެ ރުއްގަހާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 7 ވަނަ މާއްދާ، 5 ވަނަ
މާއްދާގެ (ހ)، 9 ވަނަ މާއްދާ، 2 ވަނަ މާއްދާ، 9 ވަނަ މާއްދާ އަދި 6 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް
އިޞްލާޙުކުރުން.
ރުއްގަސް އިންދުން 0. މީހުންއުޅޭ ރަށްރަށުގައި ނުވަތަ ސިޓީތަކުގައި ދިރިއުޅުމަށް ދޫކުރާ ގޯތިގޯއްޗާއި
ވަގުފު ބިންތަކާއި އެކިއެކި ބޭނުމަށް އެކި ފަރާތްފަރާތާ ޙަވާލުކޮށްފައިވާ ބިންތައް
ނޫން އެހެން ތަންތާނގައި ރުއްގަސް އިންދަންވާނީ، ކަމާބެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި
ޕްލޭންތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ރަށު ކައުންސިލުން ނުވަތަ ސިޓީ
ކައުންސިލުން ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހު، އެ ކައުންސިލަކުން ކަ ނޑައަޅާ ތަނެއްގައެވެ.
އަމިއްލަ ރުއްގަސް 7. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، މީސްމީހުން
ރަޖިސްޓަރީކުރުން
އިންދައި ހައްދާ އަމިއްލަ ރުއްގަސް، ކަމާބެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި ޕްލޭންތަކާ
އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ، އެ ރަށެއްގެ ނުވަތަ ސިޓީއެއްގެ ކައުންސިލުގައި
ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ. ދަ ނޑުބިމުގައި ހައްދާ ތަރުކާރީ ، މޭވާ ނުވަތަ
ގޮވާންލިބޭ ބާވަތްތައް، އެ ތަކެތި އިންދާ ދަ ނޑުބިން ރަޖިސްޓަރީކުރުމުން،
މި މާއްދާގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކުރީކަމަށް ބެލޭނެއެވެ.
ރައްޔިތުންގެ ރުއްގަސް 6. މީހުންއުޅޭ ރަށްރަށުގައި ނުވަތަ ސިޓީތަކުގައި ހުންނަ ރައްޔިތުންގެ ރުއްގަސް
ކުއްޔަށްދީ ވަކިކުރުމާއި
ކުއްޔަށްދީ ، އެ ރުއްގަސް ކުއްޔަށް ދެވިފައިވާ ފަރާތްފަރާތުން ވަކިކޮށް، ރައްޔިތުންގެ
ރައްޔިތުންގެ ރުއްގަސް
ބެލެހެއްޓުން ޙަވާލުކުރުން ރުއްގަސް ބެލެހެއްޓުން އެކި ފަރާތްފަރާތާ ޙަވާލުކޮށް ، އެފަރާތްފަރާތުން އެކަން
ވަކިކުރާނީ، ކަމާބެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި ޕްލޭންތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ރަށު
ކައުންސިލުން ނުވަތަ ސިޓީ ކައުންސިލުންނެވެ.
ރައްޔިތުންގެ ރުއްގަސް 7. މީހުންއުޅޭ ރަށްރަށުގައި ނުވަތަ ސިޓީތަކުގައި ހުންނަ ރައްޔިތުންގެ ރުއްގަސް
ދިރުވައި ބެލެހެއްޓުން
ކުއްޔަށް ހިފައިގެން އުޅޭ ފަރާތްތަކުން ކަމާބެހޭ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާ
ގޮތުގެމަތިން، އެ ރުއްގަސް ދިރުވައި، ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.
5

ރައްޔިތުންގެ ރުއްގަސް 8. މި ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ރައްޔިތުންގެ ގަހެއް ނުވަތަ
ކެނޑުން
ރައްޔިތުންގެ ރުކެއް ކަ ނޑަ ންވާނީ، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް
އެގްރިކަލްޗަރުގެ ލަފަޔާއެކު، ތިމާވެށި ޙިމާޔަތް ކުރުމަށް ހެދިފައިވާ ޤާނޫނާއި
ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ރަށު ކައުންސިލުން ނުވަތަ ސިޓީ
ކައުންސިލުން ކަ ނޑައަޅާ އުސޫ ލެއްގެމަތިންނެވެ.
ދަރަށް ކޮށުން 9. މީހުންއުޅޭ ރަށްރަށުގައި ނުވަތަ ސިޓީތަކުގައި ހުންނަ ރައްޔިތުންގެ ރުއްގަހުގެ
ތެރެއިން ދަރަށް ކޮށޭނީ، ތިމާވެށި ޙިމާޔަތްކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ޢަމަލުކުރެވޭ ޤާނޫނާއި
ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް
އެގްރިކަލްޗަރުން ދަރަށް ކޮށުން މަނާކޮށްފައިވާ ބާވަތްތައް ނޫން އެހެން
ގަސްގަހެވެ. އަދި އެފަދަ ގަސްގަސް ދަރަށް ކޮށަންވާނީ ، މިނިސްޓްރީ އޮފް
ފިޝަރީޒް އެންޑް އެގްރިކަލްޗަރުގެ މަޝްވަރާއާއެކު، އެ ރަށް ނުވަތަ ސިޓީ
ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލެއްގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.
2. ޤާނޫނު ނަންބަރު 0/7117 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 01 ވަނަ މާއްދާ، 70 ވަނަ މާއްދާ، 73
ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ނ)، 79 ވަނަ މައްދާގެ (ހ) ގެ 76 ،)0(ވަނަ މައްދާގެ (ހ)، 39 ވަނަ
މާއްދާގެ (ށ) އަދި 36 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ދިރިއުޅުމަށް ގޯތި ދޫކުރުން 12. ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ގެދޮރު އެޅުމަށާއި ޢިމާރާތްކުރުމަށް މި ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ
މާއްދާއާއި 2 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެކަށައަޅާ ބިމުން ދިރިއުޅުމަށް ގޯތި
ދޫކުރާނީ، މިނިސްޓްރީން ކަ ނޑައަޅައި ޢާންމުކޮށް ޝާއިޢުކުރާ އުސޫލުތަކާއި
ކަމާބެހޭ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން މިނިސްޓްރީން ކަ ނޑައަޅާ
އުސޫލަކުން، އެ ރަށެއް ނުވަތަ ސިޓީއެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލަކުންނެވެ.
ގަންނަ މީހަކަށް ނުވަތަ ލިބޭ 01. މި ޤާނޫނުގެ 02 ވަނަ މާއްދާއާއި 09 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ގޯއްޗެއް
މީހަކަށް ރަޖިސް ޓަ ރީކޮށްދިނުން
ވިއްކާލައިފިނަމަ، ނުވަތަ ދީފިނަމަ، އެގޯއްޗެއް ގަތް ފަރާތަކަށް، ނުވަތަ ލިބުނު
6

ފަރާތަކަށް، އެގޯތީގެ ރަޖިސްޓަރީއެއް، އެ ރަށެއް ނުވަތަ ސިޓީއެއް ނިސްބަތްވާ
ކައުންސިލަކުން ހަދައިދޭންވާނެއެ ވެ.
އަމިއްލަ ބިމާއި ގޯތި 03. (ހ) އަމިއްލަ ބިންބިމާއި، ގޯތިގޯއްޗާއި، އެފަދަ ގޯތީގައި ހަދާ ޢިމާރާތްތައް، އެ
ރަޖިސް ޓަ ރީކުރުން
ރަށެއް ނުވަތަ ސިޓީއެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލުގައި ރަޖިސްޓަރީ
ކުރަންވާނެއެވެ. އަދި މިގޮތުން ހަދާ ރަޖިސްޓަރީތަކުގެ މަޢުލޫމާތު މި
ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމުގެ ދަފްތަރުގައި
ހިމެނުމަށްޓަކައި އެ ކައުންސިލަކުން މިނިސްޓްރީއަށް ފޮނުވަންވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ އަމިއްލަ
ބިމެއްގެ މިލްކުވެރިކަން ބަދަލުވެއްޖެނަމަ، އެކަމުގެ ޝަރުޢީ ލިއުމާއެކު،
އެ ރަށެއް ނުވަތަ ސިޓީއެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލަކަށް ހުށަހަޅައި، އެ
ބިމެއް ނުވަތަ ގޯއްޗެއްގެ ރަޖިސްޓަރީ، އެ ބިމެއް ނުވަތަ ގޯއްޗެއްގެ
މިލްކުވެރިކަން ލިބުނު ފަރާތަށް ބަދަލުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އަމިއްލަ ބިމެއް
ނުވަތަ ގޯއްޗެއްގެ ރަޖިސްޓަރީކުރެވިފައިވާ މީހަކު މަރުވެއްޖެ ނަމަވެސް،
ހަމަ މިގޮތުގެ މަތިން އެ ބިމެއް ނުވަތަ ގޯއްޗެއްގެ މިލްކުވެރިކަން
ހަމަޖެހުނު ގޮތް އެނގޭނެ ޝަރުޢީ ލިޔުމާއެކު، އެ ރަށެއް ނުވަތަ
ސިޓީއެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލަކަށް ހުށަހަޅައި، އެ ބިމެއް ނުވަތަ
ގޯއްޗެއްގެ ރަޖިސްޓަރީ، އެ ބިމެއް ނުވަތަ ގޯއްޗެއްގެ މިލްކުވެރިކަން
ލިބުނު ފަރާތަށް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން
ބަދަލުކުރަންވާނެއެވެ.
ދިރިއުޅުމުގެ ބޭނުމަށް ނޫން 08. (ހ) -0 ގޯއްޗެއް ނުވަތަ ގޯއްޗަކުން ބައެއް، ދިރިއުޅުން ނޫން ބޭނުމަކު
އެހެން ބޭނުމަކު ކުއްޔަށް
ކުއްޔަށް ދިނުމަށް، އެ ރަށެއް ނުވަތަ ސިޓީއެއް ނިސްބަތްވާ
ދިނުން
ކައުންސިލަކުން ހުއްދަހޯދުން.
7

ދިރިއުޅުން ނޫން އެހެން 09. (ހ) ދިރިއުޅުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ގޯއްޗެއް ދިރިއުޅުން ނޫން އެހެން ބޭނުމެއް
ބޭނުންކުރުން
ކުރަންވާނީ، އެ ރަށެއް ނުވަތަ ސިޓީއެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލަކުން
އެކަމަށް ހުއްދަ ހޯދައިގެންނެވެ.
38. (ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ގަހަނާއެއް، ނުވަތަ ކަންވާރެއް، ނުވަތަ
ފައިސާއެއް، ނުވަތަ އާސާރީ އެއްޗެއް، ނުވަތަ މަޢުދަނެއް، ރާއްޖޭގެ
ބިމުން ފެނިއްޖެނަމަ، އެއެއްޗެއް ފެނުނު ފަރާތަކުން، އެކަން މާލޭގައިނަމަ
މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީއަށް، މާލެ ފިޔަވައި އެހެން
ސިޓީއެއްގައިނަމަ އެ ސިޓީއެއް ނިސްބަތްވާ ކައުންސިލަށް އަދި
ރަށެއްގައިނަމަ އެ ރަށެއް ނިސްބަތްވާ ރަށު ކައުންސިލަށް ލަސްނުކޮށް
އަންގަންވާނެއެވެ.
ވެއްޔާއި ގާ ނެގުން 39. އެކިފަރާތްތަކަށް ދޫކޮށްފައިވާ ބަންޑާރަ ގޯއްޗާއި، ބިމާއި، އަމިއްލަ ގޯތީގެ ބިމުން
ގަލާއި ވެލިނަގައި، ވިއްކައި، ދީ ހެދޭނީ ސިޓީއެއްގައިނަމަ ސިޓީކައުންސިލްގެ
ހުއްދަ، ރަށެއްގައިނަމަ އެރަށެއްގެ ރަށު ކައުންސިލްގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހު، މި
ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
9. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުތަކުގެ ވަކި މާއްދާއަކަށް ނުވަތަ ވަކި މާއްދާއެއްގެ ބަޔަކަށް އެ ޤާނޫނުތަކުގައި ޙަވާލާދީފައިވާ
ތަންތަން، މި ޤާނޫނުން ގެންނަ އިޞްލާޙުތަކާ ގުޅިގެން ބަދަލުކުރުން.
9. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްވެ، ތަޞްދީޤުކޮށް، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި
ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެންނެވެ.
8